



**VILNIAUS APSKRITIES
IKITEISMINIO TYRIMO
ĮSTAIGŲ
PROFESINĖ SĄJUNGA**

Identifikavimo kodas 193404123;
A.Goštauto g. 3-31, LT-01106 Vilnius; el.p.:
Info@profsajungos.eu
tel. 868493818;
ats. sąskaita LT53 5016 2000 1400 0055
Pareigūnų kredito unija

Vidaus reikalų ministrei
Agnei Bilotaitei

2022-09-19Nr.VA17-121(22)

Kopija
Ministrei pirmininkei
Ingridai Šimonytei

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VADOVYBĖS APSAUGOS TARNYBOS
ĮSTATYMO PAKEITIMŲ**

Vilniaus apskrities ikiteisminio tyrimo įstaigų profesinė sąjunga (toliau – Profesinė sąjunga), atstovaudama jos narių, tarnaujančių Vadovybės apsaugos tarnyboje (toliau – Tarnyba), teisėtiems interesams, kreipiasi dėl ketinimų keisti Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymo nuostatas, susijusias su pareigūnų galimybe rinktis tarnybos vietą.

Profesinę sąjungą pasiekė informacija, apie tai, kad yra parengtas Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 (toliau – VAI) 2, 13, 14 ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas (toliau - Projektas), kuriuo siekiama pakeisti kai kurias Tarnybos pareigūnų tarnybos sąlygas, suvaržant jų teises rinktis tarnybos vietą bei sąlygas. Profesinė sąjunga atkreipia dėmesį, kad Tarnyba, rengdama Projektą, ignoravo socialinius partnerius ir nesiėmė informuoti Profesinės sąjungos apie planuojamus pakeitimus, todėl Profesinės sąjungos nariai neteko galimybės būti atstovaujamais Projekto rengimo procese, pateikti nuomonę, išdėstyti argumentus. Tarnybos praktika ignoruoti Profesinę sąjungą yra nuosekli, ydinga, tokiu būdu mažinanti galimybę išklausti Tarnybos pareigūnų nuomonę, diskutuoti jiems rūpimais klausimais, pažeidžianti tiek Profesinės sąjungos, tiek jos narių teises bei teisėtus interesus.

Tarnybos parengtame Projekte bei jį lydinčiuose dokumentuose nurodoma, kad VAĮ 2 straipsnio 11 dalies pakeitimu ir 13 straipsnio papildymu nauju 12 punktu siekiama sudaryti teisinę prielaidą esant poreikiui Tarnybai pavesti saugoti konkrečius objektus (tam tikras Lietuvos Respublikos valstybės institucijas ar įstaigas), kurių veiklos sutrikdymas sukeltų grėsmę nacionaliniam saugumui ar pažeistų valstybės interesus. Analogiškas teisinis reguliavimas nustatytas ir Lietuvos Respublikos viešojo saugumo tarnybos įstatymo 7 straipsnio 7 punkte, numatančiame, 3 kad Viešojo saugumo tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos „saugo svarbius valstybės objektus pagal Vyriausybės patvirtintą sąrašą“. Valstybės institucijų ar įstaigų apsaugą Tarnyba (nuolat arba tam tikru apibrėžtu laikotarpiu) vykdytų tuo atveju, jei jų apsaugos organizavimas būtų pavestas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. spalio 19 d. nutarimu Nr. 1090 „Dėl vidaus reikalų ministro valdymo srities įstaigų saugomų pirmos ir antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ir joms priklausančių ar jų valdomų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto bei kitų svarbių valstybės objektų, taip pat Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos tarnybos saugomų svarbių valstybės objektų“. VAĮ 13 straipsnio 6 punkto pakeitimu siūloma nustatyti, kad fizinė apsauga už Lietuvos Respublikos ribų būtų numatyta ne tik vadovybei, bet ir kitiems saugomiems asmenims, numatytiems VAĮ 2 straipsnio 10 dalyje. VAĮ 14 straipsnio 12 punkto ir 57 straipsnio 1 dalies pakeitimas užtikrintų lankstesnį ir operatyvesnį atstovybių apsaugos organizavimą. Teisinio reguliavimo pakeitimai užkirstų kelią dėl šiuo metu esančios geopolitinės padėties kylančioms grėsmėms bei sudarytų sąlygas veiksmingai ir savalaikiai saugomų asmenų ir atstovybių apsaugai.

Profesinei sąjungai bei jos nariams labiausiai aktualūs VAĮ 14 straipsnio 12 punkto ir 57 straipsnio 1 dalies pakeitimai, pagal kuriuos Lietuvos Respublikos diplomatinė atstovybių, konsulinių įstaigų (toliau - atstovybių) apsaugai VAT pareigūnai gali būti siunčiami ne ilgesniam kaip 2 metų laikotarpiui **tik jų rašytiniu sutikimu – t. y. su pareigūnų galimybe rinktis**, todėl pareigūnas pagal galiojančią teisinę reguliavimą gali atsisakyti vykti, jeigu tarnybinių pareigų vykdymo vieta, į kurią jis siunčiamas, pareigūnui nepatraukli dėl šeiminės, socialinės ar kitų aplinkybių. Projektu siekiama nustatyti, kad VAT pareigūnai saugoti atstovybių galėtų būti siunčiami ne ilgesniam kaip 2 metų laikotarpiui **be jų rašytinio sutikimo** (numatomos išimtys, kad nėščiosios, neseniai pagimdžiusios ir krūtimi maitinančios pareigūnės, pareigūnai, auginantys vaiką (įvaikį) iki 3 metų, pareigūnai, vieni auginantys vaiką (įvaikį) iki 14 metų arba neįgalų vaiką (įvaikį) iki 18 metų, neįgalųjį slaugantys, globojantys ar prižiūrintys pareigūnai gali būti siunčiami saugoti atstovybių tik jų rašytiniu sutikimu).

Profesinės sąjungo nuomone, Projekte nustatyti pakeitimai prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai, nes pažeidžia pareigūnų konstitucines teises ir paneigia pagrindiniame šalies įstatyme nustatytas pamatines nuostatas, jog kiekvienas žmogus gali laisvai pasirinkti darbą ir turi teisę turėti tinkamas, saugias ir sveikas darbo sąlygas, o jo šeima yra visuomenės ir valstybės pagrindas, valstybė saugo ir globoja šeimą, motinystę, tėvystę ir vaikystę. Užkertant galimybę pareigūnams pasirinkti, būti ar nebūti siunčiamiems atstovybių apsaugai į užsienio valstybę ne ilgesniam kaip 2 metų laikotarpiui, yra apribojamos tėvais/motinomis esančių pareigūnų teisės ir pareigos auklėti savo vaikus, vykdyti šeiminius įsipareigojimus. Akcentuotinas ir Lietuvos Respublikos Darbo kodekse įtvirtintų nuostatų ignoravimas, jog darbdavys privalo imtis priemonių padėti darbuotojui vykdyti jo šeiminius įsipareigojimus.

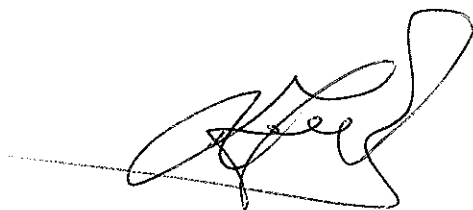
Profesinė sąjunga atkreipia dėmesį, kad tuo atveju, jei bus nustatytas Tarnybos siūlomas teisinis reglamentavimas, susiklostys situacija, kuomet Tarnyba susidurs su pareigūnų trūkumu, padidės tikimybė, kad dirbantys pareigūnai pasirinks galimybę palikti tarnybą vardan jų šeimų gerovės. Gali kilti reali grėsmė, jog nebus norinčių ne tik priverstinai vykdyti tarnybą užsienyje, bet ir tarnauti mūsų šalyje, įsiteisėjus Tarnybos siūlomam ir pareigūnams nepatraukliam teisiniam reglamentavimui – esant realiai grėsmei be jų valios būti išsiųstiems į užsienio valstybę ilgam laikotarpiui ir atsiskirti nuo šeimos, vaikų. Tokie Tarnybos ketinimai pareigūnus veikia demotyvuojančiai, mažina jų pasitikėjimą Tarnyba, skatina ieškoti darbo alternatyvų ir pan..

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Profesinė sąjunga siūlo atsisakyti Projekte numatytų VAĮ 14 straipsnio 12 punkto ir 57 straipsnio 1 dalies pakeitimų, kad VAT pareigūnai saugoti atstovybių galėtų būti siunčiami ne ilgesniam kaip 2 metų laikotarpiui be jų rašytinio sutikimo ir palikti dabar galiojančią formuluotę, jog VAT pareigūnai atstovybių apsaugai gali būti siunčiami ne ilgesniam kaip 2 metų laikotarpiui tik jų rašytiniu sutikimu.

Iš anksto dėkojame už bendradarbiavimą.

Pagarbiai

Pirmininkas



Vitalijus Jagminas